

Dosarul nr. 1ra-401/22
1-21113383-01-1ra-17032022

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir

Judecători– Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena, Plămădeală Ghenadie,

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de Bozin Alexandr, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 24 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Chirianov Vladimir XXXXX,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.07.2021– 09.08.2021;

Instanța de apel: 09.09.2021– 24.11.2021;

Instanța de recurs: 17.03.2022– 15.11.2022.

a c o n s t a t a t:

1. Prin sentința Judecătorei Cahul, sediul Central din 09 august 2021, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală*, Chirianov Vladimir a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.217¹ alin.(3) lit. b) și f) Cod penal, la 2 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea acestuia de dreptul de a exercita funcții legate de gestionarea medicamentelor și drogurilor pe un termen de 3 ani.

În conformitate cu prevederile art.90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 3 ani.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat *în fapt* că, Chirianov Vadim în perioada lunilor ianuarie-iunie, a anului 2021 acționând de comun acord, prin înțelegerea prealabilă cu Gangan Boris, Bozin Alexandru și alte persoane actualmente neidentificate de către organul de urmărire penală, urmărind scopul punerii în circulație ilegale de droguri, înstrăinau, procurau, transportau și distribuiau droguri (de tip marijuana), în proporții mari, pe teritoriul raionului Cahul, până când acțiunile acestora au fost curmate și stopate de către colaboratorii organelor de drept, în cadrul efectuării perchezițiilor din data de 02 iunie 2021.

La domiciliul lui Chirianov Vladimir, a.n. XXXXX, locuitor al mun. Cahul, str. XXXXX, au fost depistate și ridicate conform raportului de expertiză nr. XXXXX din 21 iunie 2021: - 4 pachetele de tip zip-lock, 2 fragmente de hârtie și 2 bancnote nominale de 1 leu, în pachetele conținând-u-se substanțe care reprezintă marijuană în cantitate de 5,62 gr. (masa uscată).

La domiciliul lui Chirianov Vladimir a.n. XXXXX, locuitor al mun. XXXXX, str. XXXXX au fost depistate și ridicate conform raportului de expertiză nr. XXXXX din 18 iunie 2021: 25 pachetele de lip zip-lock, cu marijuană în cantitate de 18,212 gr. (masa uscată) și 2 tufe a plantelor de cannabis.

La etajul tehnic a blocului locativ str. XXXXX din mun. XXXXX, unde locuiește Chirianov Vladimir, au fost depistate - un fragment al unei butelii din plastic cu depuneri de rășină de cannabis în cantitate de 0,55 gr. și un fragment din hârtie cu marijuană în cantitate de 0,272 gr. (masă uscată).

Pe baza stării *de fapt* expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut în drept că, faptele inculpatului Chirianov Vladimir au fost calificate în baza art.217¹ alin.(3) lit. b) și f) din Cod penal– „*circulația ilegală a drogurilor în scop de înstrăinare, manifestată prin păstrarea, expedierea, transportarea, distribuirea, precum și alte operațiuni ilegale cu droguri, săvârșită în proporții mari, săvârșite de două sau mai multe persoane*”.

3. Bozin Alexandr și avocata acestuia Chebac Alla, au contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia și rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie modificată partea descriptivă.

În motivarea cerințelor sale au invocat că, în conținutul sentinței, în prima pagină a părții descriptive ca fiind un fapt constat, a fost menționat că, Chirianov Vladimir, în perioada lunilor ianuarie-iunie a anului 2021, acționând de comun acord, prin înțelegerea prealabilă cu Gangan Boris, Bozin Alexandr și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, urmărind scopul punerii în circulație ilegale de droguri, înstrăinau, procurau, transportau și distribuiau droguri (de tip marijuană), în proporții mari, pe teritoriul raionului Cahul, până când acțiunile acestora au fost curmate și stopate de către colaboratorii organelor de drept, în cadrul efectuării perchezițiilor autorizate, la data de 02 iunie 2021.

Conform rechizitoriului prezentat instanței de judecată, Chirianov Vladimir se învinuiește în acea că, în perioada lunilor ianuarie-iunie a anului 2021 acționând de comun acord, prin înțelegerea prealabilă cu Gangan Boris și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, urmărind scopul punerii în circulație ilegale de droguri, înstrăinau, procurau, transportau și distribuiau droguri (de tip marijuană), în proporții mari, pe teritoriul raionului Cahul, până când acțiunile acestora au fost curmate și stopate de către colaboratorii organelor de drept, în cadrul efectuării perchezițiilor autorizate, la data de 02 iunie 2021.

Adică, în rechizitoriul privind acuzarea lui Chirianov Vladimir nu a fost menționat ca coparticipant al infracțiunilor Bozin Alexandr. Prin urmare, preținsele acțiuni ale acestuia nu puteau și probabil nici nu au fost fi obiectul dezbaterilor judiciare, fiind strecurată doar o eroare materială evidentă.

De asemenea, partea apărării consideră că, situația dată cade sub incidența art.401 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală.

În aceeași ordine de idei, s-a subliniat că, în conținutul sentinței, în prima pagină a părții descriptive, este expus ca fiind un fapt constatat că, Chirianov Vladimir ar fi acționat de comun acord cu Bozin Alexandr.

Astfel, au fost constatate fapte juridice, care sunt calificate ca infracțiune, adică faptul comiterii de către Chirianov Vladimir, împreună cu Bozin Alexandr a infracțiunii incriminate, prevăzute de art.217¹ alin.(3) lit. b) și f) Cod penal, prin ce grav a fost afectat dreptul lui Bozin Alexandr, dar și al lui Chirianov Vladimir la un proces echitabil, dreptul la apărare și prezumția nevinovăției.

Din aceste motive, sentința primei instanțe, în forma expusă nu poate fi menținută, deoarece încalcă drepturile lui Bozin Alexandr.

La fel s-a conturat că, la adoptarea sentinței, prin indicarea lui Bozin Alexandr ca participant la comiterea infracțiunii imputate inculpatului Chirianov Vladimir, prima instanță a depășit limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Pe cale de consecință, prin sentința primei instanțe au fost încălcate normele procesual penale, exprimate prin indicarea de către instanță în sentință a constatării legate de acțiunile săvârșite de Bozin Alexandr, chipurile împreună cu inculpatul Chirianov Vladimir.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 24 noiembrie 2021, apelul declarat a fost respins ca inadmisibil, cu menținerea dispozițiilor sentinței instanței de fond.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că, sentința primei instanțe poate fi contestată cu apel doar de către persoanele menționate în art.401 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, iar apelanții din speță nu s-au încadrat în această listă, nefiind titulari ai dreptului de a declara apel, deoarece cauza penală în privința inculpatului Bozin Alexandr, prin încheierea Judecătoriei Cahul sediul central din 06 august 2021, a fost disjunsă în procedură separată.

Așadar, instanța de judecată s-a expus prin sentința de condamnare doar în privința inculpatului Chirianov Vladimir, fără a afecta în careva mod drepturile persoanelor în privința cărora cauza penală a fost disjunsă în procedură separată.

Respectiv, instanța de apel a conchis că, nu pot fi considerate ca persoane care pot declara apel împotriva sentinței, inculpatul în privința căruia cauza a fost disjunsă pentru examinare în procedură separată, or, o asemenea abordare ar putea duce la încălcarea drepturilor inculpatului din cauza respectivă.

Deci, în speță s-a constatat că, inculpatul Chirianov Vladimir, prin cererea sa autentică, a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, recunoscând faptele indicate în rechizitoriu, cerere ce a fost admisă, acesta beneficiind de reducerile de pedeapsă stipulate la art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a remarcat și faptul că, o eventuală admitere a apelurilor declarate de persoane fără calitate procesuală în speță, ar afecta dreptul inculpatului Chirianov Vladimir la un proces echitabil, or, ultimul nu a contestat cu apel sentința primei instanțe, fiind de acord cu soluția adoptată în privința lui.

Pe de altă parte, faptul reflectării numelui Bozin Alexandr în fapta constatată de prima instanță, nu poate fi luat în considerare, deoarece nu a provocat careva repercusiuni asupra acestuia, în privința căruia procesul penal a fost disjuns pentru examinare într-o procedură separată, pe parcursul căruia în privința ultimului vor fi

respectate toate principiile și drepturile prevăzute de Codul de procedură penală, art.6 al Convenției pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale.

5. Bozin Alexandr în temeiul art.427 alin.(1) pct. 1), 4), 6) și 8) Cod de procedură penală a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă rejudecarea în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului declarat, autorul acestuia invocă argumente similare celor menționate în cererea de apel (*pct.3 din prezenta decizie*) în esență, criticile acestuia axându-se pe ideea că, prin hotărârile de condamnare a lui Chirianov Vladimir în baza art.217¹ alin.(3) lit. b) și f) Cod penal, instanțele ierarhic inferioare au indicat numele și prenumele lui Bozin Alexandr, depășind vădit limitele învinuirii incriminate prin rechizitoriu inculpatului Chirianov Vladimir.

Suplimentar, instanța de apel incorect a aplicat prevederile art.401 alin.(1) Cod de procedură penală, greșit ajungând la concluzia că el nu este în drept să declare apel.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat menționând că acesta urmează a fi admis.

7. Verificând argumentele recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l respingă, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

Verificând alegațiile recurentului în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit conchide că acesta vădit nefondat, iar decizia instanței de apel este legală și întemeiată, or, în motivarea soluției adoptate s-a specificat că, potrivit art.415 alin.(1) lit. b) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, este în drept să respingă apelul, menținând hotărârea atacată, dacă acesta este inadmisibil.

Astfel, potrivit art.401 alin.(1) Cod de procedură penală, pot declara apel:

- 1) procurorul, în ce privește latura penală și latura civilă;
- 2) inculpatul, în ce privește latura penală și latura civilă. Sentințele de achitare sau de încetare a procesului penal pot fi atacate și în ce privește temeiurile achitării sau încetării procesului penal;
- 3) partea vătămată, în ce privește latura penală;
- 4) partea civilă și partea civilmente responsabilă, în ce privește latura civilă;
- 5) martorul, expertul, interpretul, traducătorul și apărătorul, în ce privește cheltuielile judiciare cuvenite acestora;
- 6) orice persoană ale cărei interese legitime au fost prejudiciate printr-o măsură sau printr-un act al instanței.

(2) Apelul poate fi declarat în numele persoanelor menționate în alin.(1) pct.2) - 4) și de către apărător sau reprezentantul lor legal.

În acest context, instanța de recurs ține să menționeze că, inculpatul este în drept de a ataca atât latura penală, cât și latura civilă sub toate aspectele. Inculpatul este în drept de a ataca sentința de achitare sau de încetare a procesului, precum și temeiurile achitării sau încetării procesului.

Cerințele inculpatului pot privi doar propria situație, neavând dreptul de a viza și situația altor persoane.

Totodată, în categoria altor persoane ale căror interese legitime au fost prejudiciate printr-o măsură sau printr-un act al instanței se includ persoanele fizice sau juridice, *care nu sunt parte la proces*, dar care au suferit în urma măsurii sau actului instanței de judecată o lezare a interesului personal, cum ar fi sechestrarea sau confiscarea bunurilor, încredințarea sub cauțiune, spre reeducare și corectare a unui inculpat organizației obștești sau colectivului de muncă în lipsa demersului organizației sau colectivului ș.a.

Astfel, cererile de apel ale altor persoane decât cele menționate în art.401 Cod de procedură penală, urmează a fi respinse ca inadmisibile.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit reține că, instanța de apel corect a dispus respingerea apelului declarat de Bozin Alexandr și avocata acestuia Chebac Alla, motivând că, în cauza respectivă, aceștia nu au statut procesual, având statut de inculpat doar în cauza penală disjunctă ce urmează a fi judecată în primă instanță, conform procedurii generale.

Mai mult, în prezenta speță inculpatul Chirianov Vladimir, prin cererea sa autentică a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, cerere ce a fost admisă, acesta beneficiind de reducerea din pedeapsa prevăzută de sancțiunea respectivă, conform la art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

De asemenea, o eventuală admitere a recursului declarat de o persoană fără calitate procesuală în speță, ar afecta dreptul inculpatului Chirianov Vladimir la un proces echitabil, or, ultimul nu a contestat cu apel sentința primei instanțe, fiind de acord cu motivarea și soluția adoptată și sentința urmează să intre în vigoare.

În plus, Colegiul penal lărgit notează că, faptul reflectării numelui lui Bozin Alexandr în fapta constatată de prima instanță, nu poate fi luat în considerare decât ca o eroare materială la descrierea faptei constatate, ce poate fi corectată conform prevederilor art.249 Cod de procedură penală, fiind indicat în fapt comiterea infracțiunii cu alte persoane neidentificate.

Sentința atacată nu a provocat careva repercusiuni asupra recurentului, în privința acestuia procesul penal fiind disjunct pentru examinare într-o procedură separată, pe parcursul căruia în privința lui Bozin Alexandr v-or fi respectate principiile procesual-penale, dreptul la apărare prevăzut de Codul de procedură penală, cât și prevederile art.6 ale Convenției pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale.

În consecință, Colegiul penal lărgit constată că, recursul ordinar declarat urmează a fi respins ca inadmisibil cu menținerea hotărârii contestate, deoarece recursul a fost declarat de o persoană care nu deține dreptul să declare apel sau recurs ordinar împotriva sentinței sau respectiv, împotriva deciziei instanței de apel

în speța dată.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

d e c i d e:

Respinge, ca inadmisibil recursul ordinar declarat de Bozin Alexandr, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 24 noiembrie 2021, în cauza penală în privința inculpatului *Chirianov Vladimir XXXXX*, cu menținerea hotărârii contestate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral pe 15 decembrie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie

O p i n i e s e p a r a t ă

a judecătorilor Anatolie Țurcan și Ghenadie Plămădeală

Conform art.art.339 alin.(7), 340 alin.(3) Cod de procedură penală.

Prin sentința Judecătoriei Cahul sediul central din 09 august 2021, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, Chirianov Vladimir a fost condamnat în baza art.217¹ alin.(3) lit. b), f) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa prin aplicarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală și art.70 alin.(3¹) Cod penal.

Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 24 noiembrie 2021, a fost respinse ca inadmisibile apelurile declarate de Chebac Ala și Bozin Alexandr, cu menținerea sentinței atacate.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, ”... sentința primei instanțe poate fi atacată doar de persoanele menționate în art.401 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, iar apelanții din prezenta speță (inculpatul Bozin Alexandr cu avocatul său Alla Chebac) nu se încadrează în această listă, nefiind titulari ai dreptului de a declara apel, deoarece cauza penală în privința inculpatului Bozin Alexandru a fost disjunsă în procedură separată ...” (*pagina 9 alineatul (1) din decizia Curții de Apel*). Tot aici, instanța de apel deduce că, odată ce prima instanță s-a expus doar în privința vinovăției inculpatului Chirianov Vladimir - nu au fost lezate drepturile inculpatului Bozin Alexandr, or, faptul reflectării numelui ”coinculpatului” Bozin Alexandr în fapta constatată de prima instanță, nu poate fi luat în considerare deoarece nu a provocat careva repercusiuni asupra lui Bozin Alexandr, în privința căruia procesul penal a fost disjuns (*(pagina 9 alineatul (4) din decizie*).

Astfel, analizând lucrările dosarului penal, instanța de apel a stabilit că, după dispunerea disjungerii, instanța de fond era competentă și s-a expus doar la acțiunile și vinovăția inculpatului Chirianov Vladimir.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15 noiembrie 2022, a fost respins recursul ordinar declarat de Bozin Alexandr, cu menținerea sentinței.

Instanța de recurs a reținut că, Bozin Alexandru nu are nici un statut procesual în prezenta cauză penală și nu este o persoană cu drept de a declara apel, conform prevederilor art.401 Cod de procedură penală.

Fiind investit cu soluționarea recursurilor ordinare, Colegiul penal lărgit a conchis că, instanța de apel corect a dispus respingerea apelurilor din motiv că, în cauza respectivă, *persoanele care au declarat apeluri nu au nici un statut procesual*, Bozin Alexandr având statut de inculpat doar în cauza penală ce urmează a fi judecată în primă instanță, conform procedurii generale.

În conformitate cu art.art.339-340 Cod de procedură penală, expunem opinia că se impunea adoptarea următoarei soluții:

1. admiterea recursului ordinar;
2. casarea deciziei instanței de apel, a sentinței instanței de fond și a încheierii privind - disjungerea cauzei penale și examinarea acesteia în procedura prevăzută la art.364¹ Cod de procedură penală;

3. dispunerea judecării cauzei în prima instanță, în procedură generală.

Opinia separată o susținem reieșind din următoarele considerente:

- de către instanța de recurs a fost menținută sentința, argumentându-se în mod controversat, pe de o parte – că, Bozin Alexandr nu are statut procesual conform art.401 CPP și totodată, în sens contrar – că, ultimul este **coinculpat** în prezenta cauză penală disjunsă (care de fapt conține aceleași acuzații) în speță persistând situația de **indivizibilitate**;

- instanța de apel greșit a concluzionat că, nu sânt lezate drepturile persoanei vizate direct **în partea constatatoare a sentinței de condamnare**, în care Bozin Alexandr **este indicat nominal ca coparticipant la comiterea infracțiunii**;

- instanța de recurs nu sa expus asupra motivelor invocate în recurs, motivând că de fapt reflectarea numelui lui Bozin Alexandr, în privința căruia cauza penală a fost disjunsă, poate fi apreciat (interpretat) doar ca o eroare materială (ce poate fi corectată conform prevederilor art.249 Cod de procedură penală), eroare ce nu a provocat careva repercusiuni asupra coinculpatului-recurent, fiind respectat dreptul la apărare a persoanei vizate și totodată exigențele din art.6 CțEDO, art.art.23 și 26 din Constituția Republicii Moldova și art.8 Cod de procedură penală.

Totuși, considerăm că, urma să se țină cont de faptul că, în **dispozițiile art.364¹** Cod de procedură penală, **nu este prevăzut** un astfel de temei pentru a dispune disjungerea cauzei penale în privința unui inculpat - care solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Voința unuia din inculpați de a examina dosarul penal în procedura simplificată nu poate constitui un temei indubitabil pentru a dispune disjungerea cauzei penale în privința sa, avându-se în vedere că pot fi încălcate alte principii legale ale procesului penal, cum ar fi: contradictorialitatea, respectarea prezumției nevinovăției pentru toate persoanele inculpate, etc.

Mai mult, soluționând cererile sau oarecare demersuri ale oricărui participant (parte) în proces, instanța judecătorească urma să audieze opiniile celorlalte părți în cază, fapt ignorat însă de instanță la dispunerea disjungerii.

Anume reieșind din obligativitatea respectării dreptul la apărare, precum și de a evita lezarea acestor drept, am intervenit cu propunerea de adopta o soluție conform art.415 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală.

Pentru aceste motive am considerat că, în speță, ar fi corectă doar soluția de admitere a recursului ordinar declarat, cu casarea hotărârilor și **remiterea cauzei pentru judecare** în instanța de fond, în procedură generală, în privința inculpaților.

Judecători

Anatolie Țurcan

Ghenadie Plămădeală